

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI KADENCJA**

Warszawa, dnia 19 kwietnia 2006 r.

Druk nr 126

**KOMISJA
USTAWODAWCZA**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 77 ust. 1, w związku z art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu Komisja Ustawodawcza wnosi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy **o zmianie ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw.**

W załączeniu przekazuję projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

Jednocześnie informuję, że w dalszych pracach nad tym projektem ustawy komisję reprezentować będzie senator Janusz Gałkowski.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Janusz Gałkowski

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw

Art. 1.

W ustawie z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547 z późn. zm.¹) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Prawo wybierania (czynne prawo wyborcze) do danej rady ma każdy obywatel polski, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat oraz stale zamieszkuje na obszarze działania tej rady.";

2) uchyla się art. 6;

3) w art. 6a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Prawo wybierania do rady gminy ma również obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat oraz stale zamieszkuje na obszarze działania tej gminy.";

b) uchyla się ust. 2.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z tym że ma zastosowanie do kadencji następującej po kadencji w której ustawa weszła w życie.

---

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1760, z 2005 r. Nr 175, poz. 1457 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 34, poz. 242.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 marca 2006 r. (sygnatura akt K 9/05) Trybunał Konstytucyjny wskazał na niezgodność z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej niektórych rozwiązań prawnych dotyczących praw wyborczych obywateli polskich oraz obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, wprowadzonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2004 r. Nr 102, poz. 1055).

Trybunał uznał za niekonstytucyjne (niezgodne z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 62 i art. 169 ust. 2 zdanie pierwsze w związku z art. 16 ust. 1 Konstytucji) rozwiązania, które przewidując wymóg wpisania do prowadzonego w gminie stałego rejestru wyborców najpóźniej na 12 miesięcy przed dniem wyborów, pozbawiają obywateli polskich czynnego prawa wyborczego w wyborach do rady gminy, a tym samym pozbawiają ich również biernego prawa wyborczego w tych wyborach oraz praw wyborczych w wyborach na stanowisko wójta (burmistrza, prezydenta miasta) (art. 6 ust. 1 ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, zwana dalej "ordynacją samorządową"). Biorąc pod uwagę, iż analogiczna regulacja została wprowadzona w stosunku do obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi (art. 6a ust. 1 ordynacji samorządowej), Trybunał stwierdził również niekonstytucyjność tego przepisu (niezgodność z art. 169 ust. 2 zdanie pierwsze w związku z art. 16 ust. 1 Konstytucji).

Oba zakwestionowane przepisy uzależniają korzystanie z prawa wybierania do rad gmin przez obywateli polskich oraz obywateli innych państw członkowskich Unii Europejskiej, od uzyskania wpisu do stałego rejestru wyborców najpóźniej na 12 miesięcy przed dniem wyborów. Zgodnie z art. 7 ordynacji samorządowej, prawo wybieralności przysługuje osobie, która ma prawo wybierania, a więc tym samym pozbawienie czynnego prawa wyborczego osoby niewpisanej do rejestru wyborców lub wpisanej do tego rejestru w okresie krótszym niż 12 miesięcy przed dniem wyborów, uniemożliwia jej również korzystanie z biernego prawa wyborczego. Wprowadzone rozwiązanie ma także przełożenie na wykonywanie czynnego i biernego prawa wyborczego w wyborach organu wykonawczego gminy, gdyż posiadanie prawa wybierania i prawa wybieralności (w przypadku prawa wybieralności jest to jeden z wymogów) w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) uzależnione jest od posiadania czynnego prawa wyborczego w wyborach do rad gmin.

Rozważając status obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi w kontekście konstytucyjnych i ustawowych regulacji wyborczych do organów samorządu

terytorialnego, TK zauważył, iż konieczne jest uwzględnienie wiążących RP zobowiązań traktatowych tj. art. 19 ust. 1 Traktatu ustawiającego Wspólnotę Europejską.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 TWE, obywatele Unii Europejskiej korzystają z prawa głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w państwie członkowskim, na terytorium którego przebywają, a którego obywatelstwa nie posiadają na takich samych zasadach jak obywatele tego państwa. Zdaniem TK, wymóg równego (narodowego) traktowania obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi w zestawieniu z obywatelami polskimi, oznacza konieczność uznania za niekonstytucyjny art. 6a ust. 1, który odpowiada treści art. 6 ust. 1 uznanemu za niekonstytucyjny w zakresie kolizji z art. 169 ust. 2 Konstytucji. Podkreślenia wymaga, iż w przekonaniu Trybunału, treść art. 6a ust. 1 stoi również w sprzeczności z art. 19 ust. 1 TWE, gdyż wprowadzenie formalnego kryterium wpisu na listę wyborców nie może być uznane za odpowiadające przepisowi dyrektywy wykonawczej, który pozwala na uzależnienie praw wyborczych obywatela UE w państwie członkowskim, którego nie jest obywatelem, od przebywania przez określony czas na terytorium tego państwa.

Niniejsza nowelizacja usuwa z systemu prawa niekonstytucyjne przepisy oraz przepisy, które w związku z uchyceniem tych pierwszych stają się bezprzedmiotowe.

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy, na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, oraz nie powoduje bezpośrednich skutków społeczno – gospodarczych.

Projekt nie wywołuje również skutków finansowych wobec budżetu państwa.

Projekt dotyczy materii objętej zakresem prawa Unii Europejskiej i jest z nim zgodny.